

kan slutte mig til de foreslaaede Lærerlønninger. De forekomme mig i alt væsentligt passende. Om der i det enkelte kunde gøres Forandringer i dem, kan jo blive forhandlet i et Udvalg, og jeg finder ikke Anledning til her at paapege noget i denne Henseende. Baa de hvad Begyndelses- og Slutningslønnen angaar, maa disse Lønninger for Tiden siges at være passende Lønninger; men jeg slutter mig til den ærede sidste Talers Tvivl om, hvorvidt det vil være absolut rigtigt at gaa bort fra den Jordlod, som Lærerne hidtil have haft, eller overhovedet at gaa saa fuldtændig bort fra Lønningen in natura. Det er ganske vist at denne Lønningsmaade i de sidste 12—15 Aar har været til Tab for Lærerne; men ligesaa sikkert er det, at den i en langt længere Aarrække har været til Gavn for dem, og at de ganske sikkert langt for vilde være komne under et endnu stærkere Tryk, dersom man fra først af havde normeret deres Løn i Penge. Jeg tror derfor, som den sidste ærede Taler, at Bevarelsen af Jordlodden har sin Betydning i forskellige Retninger, og da navnlig ogsaa i den Retning, at det ofte faktisk vil være vanskeligt for Læreren paa Landet at faa Naturalløn som Mælk o. s. v., naar han beständig skal købe dem. Derfor skal man ikke være alt for rast til at slaa en Streg over denne Naturalløn, særlig Jordlodden, og jeg paastøner, at der er aabnet en Ventil i den Henseende, men jeg ønsker den helst benyttet saaledes, at den ikke absolut pegede paa at gaa bort fra denne Lønningsmaade.

Derimod kan jeg ikke være enig med den foregaaende ærede Taler angaaende den foreslaaede Bestemmelse om Endringer i den nuværende Kaldelsesmaade. Jeg kan aldeles ikke erende, at man derved betager Befolkningen dens Ret til at udøve Indflydelse paa Skolelærereembedernes Besættelse. Den beholder fremdeles en ret betydelig Indflydelse i saa Henseende. Hvad der her er Tale om, er kun at træffe en saadan Begrænsning, at Misbrug, som dog faktisk have fundet Sted — og det i ikke ringe Omfang — ikke let skulle kunne finde Sted i Fremtiden. Man skylder Lærerne at gøre, hvad man kan, for at forhindre, saadanne Misbrug, som for Lærerstanden i dens Helhed er til megen Skade. Jeg mistender ikke,

at hele den Lønningsmaade, som her er foreslaaet, vil gøre disse Under betydelig mindre, end de hidtil have været; men jeg ser dog helst, at man ogsaa direkte søger at begrænse dem ved saadanne Bestemmelser, som her foreslaas, om der end maa i det enkelte kan være Tale om at gøre Endringer. Særlig ønsker jeg ved denne Lejlighed ogsaa at lægge dette høje Ting paa Sinde, at naar dette Ting nærer det Dulle, som det har vist gennem en Række Aar, om at staffe Befolkningen Indflydelse ogsaa paa Præstembedernes Besættelse, vilde det være af væsentlig Betydning, at man først har fremkaldt den almindelige Erkendelse, at man over for Skolelærereembedernes Besættelse stod over for en betryggende Kaldelsesmaade, og at jo mere almindelig den Anskuelse er, at der er disse Misligheder forbundet med den nuværende Kaldelse til Skolelærere, desto større vil Modstanden ogsaa blive mod at give Menighederne Indflydelse ogsaa paa Kaldelsen af Præsterne. Derfor vilde det være meget heldigt, om man her i Tinget kunde overvinde de Betænkeligheder, som man fra modsat Side kunde nære, og som ere bleve berørte i Dag, saa at man søgte at naa til en Bestemmelse, som gjorde Kaldelsen af Skolelærere mere betryggende og mindre udsat for Misbrug, end hidtil har været Tilfældet. Hvad Undervisningsplanen angaar, kan jeg ogsaa til Dels slutte mig til flere af de Bemærkninger, som fremkom fra den sidste ærede Taler, for saa vidt som jeg ogsaa mener, at man skal vogte sig for at strække Undervisningsplanen over for stort et Felt, og at det er nok saa vigtigt, at Skolebørnene faa en mere indgaaende Uddannelse i de Sag, som ere til Raadighed, og særlig vil jeg ønske, at man i langt højere Grad, end her er sket, vil trække kvindelig Haandgerning og kvindelig Husgerning frem i første Linie for Pigerne's Vedkommende. Jeg tror, at det har den allerstørste Betydning for dem at opnaa Færdighed i Haandgerning og Husgerning og at faa en god og fornuftig Undervisning deri. Jeg ser, at der netop paa Bladserne er blevet omdelt en lille Piece om Oplæringen paa Landet i kvindeligt Haandarbejde, som jeg lige har faaet kigget igennem, og jeg kan ikke andet end sige som Forfatterinden, at det selvfølgelig ikke er saadanne Fornøjelser som Brodering og des-